

סֵדֶר הַלְמוּד לַיּוֹם י"ד תִּשְׁרֵי (הילולת רבי אפרים בן

רבי נפתלי ז"ל, תלמיד מוהרנ"ת זצוק"ל זי"ע):

סֵדֶר לְקוּטֵי מוהר"ן הַיּוֹמִי:

וְזֶה שְׂאוֹמֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא (תהלים נ): "אַלֶּה עָשִׂיתָ וְהַחֲרַשְׁתִּי, דְּמִיתָ הָיִוֹת אֶהְיָה כְּמוֹךְ", כִּי הָאָדָם עַל-יְדֵי שְׂמִחַרִישׁ, נִעֲשֶׂה בְּחִינַת אַקִּיָּה, כַּנ"ל. אֲבָל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, מֵה שְׂמִחַרִישׁ לְאָדָם, אֵין זֶה בְּשִׁבִיל אַקִּיָּה, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי זֶה אֵין שִׁיךְ אֲצֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא. אֵין זֶה אֶלָּא כִּדֵי שִׁיבְלוֹ עַנְשָׁם בְּעוֹלָם הַבָּא, שָׂאוֹ מִסְדְּרִין לְעֵינָיו עוֹזְנוֹתָיו, וְיִזְכִּיחַ אוֹתוֹ עַל פְּנָיו, וְזֶה: אוֹכִיחֶךָ וְאַעֲרֹכָה לְעֵינֶיךָ:

ד וְכִשְׂרוּצָה אָדָם לֵילֶךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהַלְכָּה, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת לוֹ שְׁנֵי בְּקִיאוֹת, הֵינּוּ בְּקִי בְּרָצוּא, בְּקִי בְּשׁוּב, כְּמוֹ שְׂכַת-טוֹב: 'זַכָּאָה מֵאֵן דְּעִיל וְנַפִּיק' (זוהר ויקהל ריג, תאזינו רצב).

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קל"ט): "אִם אָפֶסֶק שָׁמַיִם – שָׁם אָתָּה", בְּחִינַת עֵיל, בְּחִינַת בְּקִי בְּרָצוּא. 'וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל – הַנֶּכֶךְ', בְּחִינַת וְנַפִּיק, בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוּב. וְזֶה (שִׁיר-הַשִּׁירִים ו): "אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי". 'אֲנִי לְדוֹדֵי, – זֶה בְּחִינַת עֵיל. וְדוֹדֵי לִי' זֶה בְּחִינַת וְנַפִּיק. וְזֶה סוּד כּוֹנֵן אֵלוֹל, וְזֶה עֶקֶר כְּבוֹדוֹ.

וְזֶה (ישעיהו נ"ח): "וְכַבְּדֹתוֹ מִעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ". 'דְּרָכֶיךָ' לְשׁוֹן רַבִּים. הֵינּוּ עֵיל וְנַפִּיק, וְכִשְׂיֵשׁ לוֹ אֵלוֹ הַשְּׁנֵי בְּקִיאוֹת הַנ"ל, אֲזִי הוּא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה וְזוֹכֵה לְכְבוֹד ה', כְּמוֹ שְׂכַת-טוֹב: "וְכַבְּדֹתוֹ מִעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ" הֵינּוּ שְׂזוֹכָה לְכֶתֶר, כִּי לִית כְּבוֹד בְּלֹא

כָּף, וְאֵז יְמִין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ [וְזֶה סוּד כְּוִנַּת אֱלוּל]:

ה וְעַל-יָדָי הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת חִירִיק, כַּמּוּבָא בְּתַקּוּנִים (בְּהַקְדָּמָה ז.). "וְתַחַת רַגְלָיו כַּמְעַשֶׂה לְבִנַּת

הַסְּפִיר" (שְׁמוֹת כ"ד) – דָּא חִירִיק, וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעֵיהּ ס"ו): "וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלָי". – זֶה בְּחִינַת דְּמִימָה, וְזֶה בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁל תְּמוּנַת א.

וְנִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁעַל הָאֶלֶף זֶה בְּחִינַת כְּתֹר, בְּחִינַת (יַחְזֻקָא ל

א): "וּמִמֶּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כֶּסֶף", דְּמִתְכַּסֶּיָּא לְעֵילָא מוֹא"ו שְׁבָאֵל"ף, דְּמִתְקַרֵּיָּא רְקִיעַ' (שֵׁם בְּתַקּוּנִים), וְהַנְּקֻדָּה הִיא כֶּסֶף דְּמִתְכַּסֶּיָּא, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (חֲגִיגָה יג.): "בַּמִּפְלָא מִמֶּדֶּ אֵל תִּדְרֹשׁ, וּבְמִכְסָה מִמֶּדֶּ אֵל תַּחְקֹר", וְזֶה בְּחִינַת: "כְּבוֹד אֱלֹקִים הִסְתֵּר דְּבָר", בְּחִינַת כְּתֹר.

וְהוֹא"ו שְׁבֵתוּדָה הָאֶלֶף, הוּא רְקִיעַ, שָׁמַיִם, אֵשׁ וּמַיִם, בְּחִינַת הַבּוֹשֶׁה שֶׁנִּשְׁתַּנָּה פָּנָיו לְכַמֶּה גְּוָנִין (עֵיין ח"א"ג בְּרִכּוֹת ו:

בד"ה מאי כרום]). וְזֶה בְּחִינַת רְקִיעַ כְּלָלִיּוֹת הַגְּוָנִין. וְנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי-זֶה אָדָם לְשֵׁבֶת עַל הַכֶּסֶף, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שֵׁם בְּיַחְזֻקָא ל): "וְדְמוּת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָה", 'כִּי לִית אָדָם בְּלֹא אֶל"ף' (שֵׁם).

וְזֶה אֹתִיּוֹת אָדָם, אֶלֶף דָּם. הֵינּוּ עַל-יְדֵי דָם לָהּ, נַעֲשֶׂה אֶל"ף, וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשֵׁבֶת עַל הַכֶּסֶף (עֵיין זוּהַר תּוֹרִיעַ דָּף מ"ח). כִּי

הוֹא"ו שְׁבֵתוּדָה הָאֶלֶף הוּא רְקִיעַ כְּלָלִיּוֹת הַגְּוָנִין, הֵינּוּ הַבּוֹשֶׁה, כַּנ"ל. וְהַנְּקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הַשְׁתִּיקָה וְהַדְּמִימָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב:

"וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלָי", וְזֶה בְּחִינַת חִירִיק, בְּחִינַת: "וְתַחַת רַגְלָיו", וְהַנְּקֻדָּה הָעֲלִיוֹנָה הוּא כֶּסֶף דְּמִתְכַּסֶּיָּא, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת:

"כְּבוֹד אֱלֹקִים הִסְתֵּר דְּבָר", בְּחִינַת: "בַּמִּכְסָה מִמֶּדֶּ אֵל תַּחְקֹר", בְּחִינַת: "וּמִמֶּעַל לָרְקִיעַ דְּמוּת כֶּסֶף וְכוּ", וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשֵׁבֶת עַל

שְׂהִלָּךְ – לַחֲקֹר בַּמִּדָּה הַטּוֹבָה שֶׁל עֲנוּהַ, שְׂאֲדָם מִשִּׁים עֲצָמוֹ
 בַּמִּדְבָּר לְדוֹשׁ (עֵיִן עִירוּבִין נ"ד.) שְׂהַכֵּל דְּשִׁין עָלָיו. וְרָאָה
 חֲכָמִים, וְזֶה בְּחִינַת אֲזוּזִי, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה
 (בְּרָכוֹת נו:): 'הָרוּאָה אֲזוּז בַּחֲלוֹם יִצְפֶּה לְחֲכָמָה'.

דְּשִׁמְיֻטִין גַּדְפִּיהוּ – פִּרְשׁ רַש"י: נּוֹצוֹת, זֶה בְּחִינַת
 מַחֲלָקֶת וּבְזִיוּנוֹת, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב
 (דְּבָרִים כ"ה): "כִּי יִנָּצוּ אֲנָשִׁים", הֵינּוּ שְׂאִין מִשְׁנִיחִין עַל מַחֲלָקֶת
 וּבְזִיוּנוֹת שְׂמַבְזִין אוֹתָן, וְשׁוֹמְעִים חֲרַפְתָּן וְאֵינָם מְשִׁיבִים. וְעַל שֵׁם
 הַשְּׂתִיקָה נִקְרָאִים חֲכָמִים, כִּי (אָבוֹת ג): 'סִיג לְחֲכָמָה – שְׂתִיקָה':
[כִּי הַשְּׂתִיקָה הִיא בְּחִינַת כְּתָר*]. וְזֶה לְשׁוֹן דְּשִׁמְיֻטִין, כְּמוֹ
 שְׂכַת־טוֹב (דְּבָרִים ט"ו): "שָׁמוּט כָּל בַּעַל מִשְׁחָה יָדוּ", הֵינּוּ שְׂלֹא
 יִתְבַּע עַלְבוֹנוֹ.

* (כִּי עַל־יָדֵי הַשְּׂתִיקָה זֹכִיךְ לְתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּתָר, כַּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת: 'סִיג לְחֲכָמָה
 שְׂתִיקָה'. 'סִיג' דִּיקָא, זֶה בְּחִינַת כְּתָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג וְגִדָר סָבִיב סָבִיב, שְׂמַסְבֵּב
 וּמְכַתִּיר וּמַעֲטִיר אֶת הַחֲכָמָה, וְזֶה הַכְּתָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג, נִעֲשֶׂה מִהַשְּׂתִיקָה, כַּנ"ל.
 וְזֶהוּ: 'סִיג לְחֲכָמָה שְׂתִיקָה, כַּנ"ל).

וְזֶה פִּירוּשׁ מִשְׁמַנְיָהוּ – מִלְשׁוֹן: "שְׂמִנְתָּ עֲבִית", (כְּלוּמָר: מַחֲמַת
 שְׂאוּחֲזִין עֲצָמָן בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ל"ב): "שְׂמִנְתָּ עֲבִית"), הֵינּוּ
 בְּשִׁבִיל זֶה שׁוֹמְעִין חֲרַפְתָּן וְאֵינָם מְשִׁיבִים, כִּי זֶה עוֹשִׁין בְּשִׁבִיל
 תִּשׁוּבָה עַל עוֹנוֹתָם, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב (שָׁם): "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרוּן". (בְּחִינַת
 הַשְּׂמִן לֵב כּו', וְאֲזוּזִי כּו', פֶּן יִרְאֶה כּו', שֶׁהַתִּשׁוּבָה צָרִיךְ לְהִיזֹת
 בְּשִׁלְשָׁה תְּנָאִים אֵלָיו).

וְנַגְדֵי נַחֲלֵי דְּמִשְׁחָא מִתְחַוְתִּיהוּ – הֵינּוּ עַל־יָדֵי הַשְּׂתִיקָה
 זֹכִיךְ לְכָבוֹד אֶלְקִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמָן, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב
 (תְּהִלִּים מ"ה): "אֶהְבֶּתָּ צֶדֶק וְתִשְׁנֵא רִשְׁעִי, עַל־כֵּן מִשְׁחָךְ", וְזֶה בְּחִינַת

(שם כ"ד): "מִלֶּךְ הַכְּבוֹד".

וְאֵמִינָא לְהוּ: אֵית לִי מִינֵיכוּ חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי? חֲדָא
דְּלִיָּא לִי אֲטִמָּא – זֶה בְּחִינַת: "וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלִי",
בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתְּחִתּוֹנָה, כַּנ"ל. וְחֲדָא דְלִיָּא לִי כַּנֶּפֶס – זֶה בְּחִינַת
כַּסָּא, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יִשְׁעִיהוּ ל): "וְלֹא יִכְנֶפֶ עוֹד מוֹרִיךְ", זֶה בְּחִינַת
הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה. הֵינּוּ שְׁהֵרָאוּ לְרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה, שְׁגַם הוּא זָכָה
לְאֵלוֹ הַבְּחִינּוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְתַן עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין' – כִּי
יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אָדָם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְיִשְׂרָאֵל –
כָּלָא חֵד. וְיִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם בְּחִינַת אָדָם, יֵשְׁבוּ עַל הַכַּסָּא (עֵינֵי זוּהַר חֵי
שָׂרָה קכ"ו: וּבִתְנַחוּמָא פ' קדוּשִׁים [פ"א]) כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "וְעַל הַכַּסָּא דְּמוֹת
כְּמִרְאָה אָדָם", וְיִשְׂרָאֵל יִתְּנוּ דִין לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, הֵינּוּ הֵם יִשְׁפְּטוּ
בְּעֶצְמוֹן כָּל הַדִּינִין:

סִדְרָא דְּקִצְוֵי לְקוּדְשֵׁי מִוֹהַרְנֵי"ת הַיְחָסִי:

ה צָרִיךְ לְאַחוּז תָּמִיד בְּמִדַּת הַתְּשׁוּבָה כִּי אֲפִלוּ בְּשַׁעֲה שְׂאָדָם אֹמַר
חֲטָאתִי עָוִיתִי פְּשַׁעְתִּי אֲפִלוּ זֶה אֵי אֲפִשָּׁר לוֹ לֹמַר בְּלִי פְּנִיָּה.
נִמְצָא שְׂצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הָרְאשׁוֹנָה הֵינּוּ עַל
חֲטָאתִי עָוִיתִי פְּשַׁעְתִּי שְׂאָמַר:

ו וְאֲפִלוּ אִם יוֹדַע הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ שְׂעָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אַף-עַל-פִּי-
כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הָרְאשׁוֹנָה, כִּי מִתְּחִלָּה
כְּשֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה עָשָׂה לְפִי הַשְּׂגָתוֹ וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁעוֹשָׂה תְּשׁוּבָה
בְּוִדָּאֵי הוּא מִכִּיר וּמְשִׁיג יוֹתֵר אֶת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, נִמְצָא לְפִי הַשְּׂגָתוֹ
שְׂמִשְׁיג עֲכָשׁוּ בְּוִדָּאֵי הַשְּׂגָתוֹ הָרְאשׁוֹנָה הִיא בְּבְחִינַת גְּשָׁמִיּוֹת,
נִמְצָא שְׂצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל שְׁהֵגְשִׁים אֶת רוּמָמוֹת אֱלֹהוֹתוֹ
יִתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְתְּשׁוּבָה כִּזֹּאת:

ז הצדיק האמת הוא כל ימיו בתשובה. כי אפלו כשיודע בעצמו שעשה תשובה שלמה עדין הוא עושה תשובה על השגתו הראשונה שהיא נחשבת אצלו עתה גשמיות כפי ההשגה שמישיג עכשו רוממות אלהותו יתברך, וכן הוא נוהג כל ימיו שהולך בכל פעם מהשגה להשגה ועושה תשובה על ההשגה הראשונה. וזה בחינת עולם הבא שיהיה כלו שבת כלו תשובה, כי עקר עולם הבא הוא השגת אלהותו יתברך ובכל עת שישגו השגה יתרה יעשו תשובה על ההשגה הראשונה. ומי שיש לו מח בקדקדו יכול להבין על-ידי-זה גדלת הבוֹרָא יתברך וגדלת הצדיקים אשרי להם ולהנלזים אליהם:

ח מי שרוצה לשוב להשם יתברך צריך להיות בקי בהלכה מאד שלא יפיל ולא ירחק אותו שום דבר בעולם בין בעליה ובין בירידה. ובכל מה שיעבר עליו יחזק את עצמו (שקורין דער האלטן זיד) ויקים (תהלים קל"ט ח): "אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך", שגם בשאול תחתיזת יכולין לקרב את עצמו להשם יתברך כי גם שם הוא יתברך נמצא בבחינת ואציעה שאול הנך:

סדר חיי פורת"ן היפני:

(אמר הפעתיק שמעתי בשם איש אחד מאנשי רבנו זכרוננו לברכה ששמע מפיו הקדוש לענין מה שרצונו היה שידפסו הספורי מעשיות גם בלשון טייטש שאנו מדברים בו ואמר אז שיכול להיות בנקל שאשה שהיא עקרה תקרא בהם איזה מעשה ועל-ידי-זה תפקד לטובה ותזכה לבנים, עד-כאן שמעתי. ויש סמיכות לזה ממה שמבאר בפאמר הנ"ל שעל-ידי ספורי מעשיות אלו נעשה פקידת עקרות):

כו (כו) בחרף בשנת תקס"ה נסע רבנו זכרוננו לברכה למעדוועדיווקע על שבת שירה לומר שם תורה כמנהגו. באותה העת היתה בתו חיה שהיתה אז בקהלה קדושה הנ"ל, והיתה

אֲנַחְנוּ בְּיַדָּי הַיְינוּ מֵאֲמִינִים שְׁכָל דְּבָרָיו אֵינָם פְּשׁוּטִים וּבְיַדָּי יֵשׁ בָּהֶם רְזִין גְּדוֹלִים וְכַמְבֹאֵר בְּסִימָן מ"ב עַיִן שָׁם.

אֲחֵר־כֶּךָ עֲנָה וְאָמַר שִׁיחֹת חֲלִין שְׁלָנוּ (וְאָמַר בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֵנוּ בְּזוֹ הַלִּשׁוֹן: אֲוִנְזֵעַר שִׁיחֹת חֲלִין) וְדַחַק תִּתְּבַת "אֲוִנְזֵעַר" [שְׁלָנוּ] יֹאמַר לִי אֵיזָה מְקַבֵּל אֵיךְ בְּהַוְעֵר טִיל הַזֶּה כְּלוּלִים כָּל הַכּוֹנֹת שֶׁל מִילָה וּמָה שֶׁהוּא גְבוּהַ מְכּוֹנֹת. וְהַתְּחִיל לְזַרֵּק מִפְּיֹו הַקְּדוּשׁ בְּחֵן קְדוּשׁ וְנוֹרָא, וְאָמַר יֵשׁ וְטַפַּח לוֹ עַל פָּנָיו, וְיֵשׁ וְטַפַּח לוֹ בְּסַנְדָּלוֹ, וְהַזְכִּיר מֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (בְּמֹזַת מ.ב.): לְעַנְיָן סַנְדָּל שֶׁאָמְרוּ שָׁם לְעַנְיָן מְעַבְּרַת חֲבֵרוֹ גְּזֵרָה שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה סַנְדָּל לְמַשָּׁל וְכוּ' כְּמִי שֶׁבָּא וְטַפַּח לוֹ עַל פָּנָיו וְכוּ' וְגַם הַזְכִּיר מָה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (גְּדָה כה:): דְּרוּסַת אִישׁ וְכוּ' מָה שֶׁעָשְׂתָה עֲנָוָה עֶקֶב לְסְלוּתָא. וּבְכָל אֵלוֹ הָעַנְיָנִים מְרָמֵז שֵׁישׁ סוּדוֹת הַתּוֹרָה בְּעַנְיָן הָעֶקֶב וְהַסַּנְדָּל וּבְעַנְיָן טַפַּחוֹ בְּפָנָיו שֶׁהַזְכִּיר, וְכָל זֶה נוֹגַע לְעַנְיָן פְּגַם הַבְּרִית וְתַקּוּנוֹ שְׁכָל זֶה עַנְיָן מִילָה שֶׁהוּא תַקּוּן הַבְּרִית כְּמוֹכֵן מְכָל הַנ"ל לְמַשְׁכִּיל.

סדר האלף-בית היומני:

קג. מי שמצער את אביו ואמו – על ידי זה אינו זוכה לגדל זכרים.
 קד. מי שרודף שלום – על ידי זה יזכה לראות בנים לבניו. קה.
 קלקול הדלת או החלון זה סימן לחלשת בנים. קו. המחלקת זה
 סימן רע לבנים, ושלום זה סימן טוב לבנים. קז. הבנים שוטים,
 כשאביהם כעסן. קח. על ידי כבוד אב תזכה לבנים זכרים.

חלק שני א. מי שיש לו צער גדול בנים, יקרא בכל יום מעשה
 בראשית. גם על ידי הקריאה נצול מעלילות של גזלה. ב. סגלה
 לבנים, להקטין את עצמו. ג. מטע הכרם מזיק לגדול ולדות. ד.
 השתדלות בפדיון-שבויים מסגל להולדה. ה. אמירת המעמדות

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

רפח ❦ צֶמַח מְנוּחָה רַחֲמֵיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ יְהִיָּה תִּיקוֹן לְכַלּוֹת ❦
❦ "חֵק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ❦

טוב לבנים. ו. אשה שבניה מתים בחלי הנקרא סמקא, הינו זדושין, תרחין אותם בשמן, והשמן הזה תדליק אותו אחר-כך בטבילת מצוה. ז. מי שקמים עליו רבים וחולקים עליו על אמונתו והוא עומד כנגדם וטוען כנגדם דברים הנתקבלים, על-ידי זה זוכה לבנים רבים, והעולם נתמלא מזרעו. ח. הא הנעשה מכסף, מסגל לפריה ורביה. ט. לפעמים בנין הבית גורם לאשה שלא תלד, כשהעצים שבבנין אינם מנחים כסדר הנתן להם מששת ימי בראשית, ואז הבית נקרא הרום אפלו בבנינו, וההרום הזה בא ומזיק לאשה ואינה מולדת. י. צריך לחזר אחר מזהל צדיק וירא-שמים, כי כשהמזהל אינו טוב, יכול להיות שלא יהיה מוליד, חם ושלום, הנמול על-ידו. גם על-ידי שהמזהל אינו טוב, על-ידי זה בא התינוק, חם ושלום, לידי חלי נופל. יא. מי שיש לו בן עוסק בתורה, כאלו לא מת. יב. החלב של צדקת הוא טוב לתינוק ליראת-שמים וגם נותנות לו ממשלה בעולם הזה. יג. שכול בנים בא, חם ושלום, על מי שמפיל את חברו מאמונה. יד. כשיש שלום מלכות, על-ידי זה נולדים בישראל בעלי הוראה. טו. מי ששומר את עצמו גם את העת והזמן שמוג, שלא יהיה לא הוא ולא העת והזמן חם ביותר ולא קר ביותר, על-ידי זה בניו הנולדים יהיו חכמים גדולים.

סדר שבתו תרין הימים:

ד קצת אמרו שנסע כדי למצא שם את הכתבים של הבעל-שם-טוב שסגרם באבן ואמרים קצת שהם טמונים שם בקאמינין ואמרו שנסע לשם בשביל זה והוא זכרונו לברכה, התלוצץ מזה ואמר שלא נסע כלל בשביל זה כי אינו צריך להם כלל ואמר, אלו היה רוצה אותן הכתבים היו מביאים אותם לביתו אך הוא אין

צָרִיךְ לָהֶם כָּלֵל:

הַ בְּעָרְבַּ חַג הַפֶּסַח (שְׁנַת תַּקנ"ח לַפ"ק) יֵצֵא אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, מִהַמְקוֹה וְאָמַר לְזֶה שְׁהַלֵּךְ עִמּוֹ, שְׁבֹזֵאת הַשָּׁנָה יִהְיֶה בְּיָדַי בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה וּבְחַג הַפֶּסַח אָמַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים ע"ז"כ): "וְשָׁבִילְךָ בְּמֵים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִוְדָעוּ" וְהַקְּשָׁה מִרִישָׁא לְסִיפָא וְאָמַר תּוֹרָה עַל זֶה בְּתַרוּץ קְשִׁיָּא זֶה וּמִתּוֹךְ דְּבַרֵי תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה נִתְוַדַּע לְכָל בָּאֵי אֱלֹוֵי שְׁבֹדַיִּי יִסַּע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וּכְבָּאֲשֶׁר שָׁמְעָה אִשְׁתּוֹ זֹאת שָׁלְחָה בְּתָהּ אֱלֹוֵי לְשָׂאֵל אוֹתוֹ אֵיךְ אֶפְשָׁר לוֹ לְהַנִּיחַ אוֹתָם, מִי יִפְרַנְסֵם וְהַשִּׁיב כָּךְ: אֵת תְּסַעֵי לְמַחְתָּנְךָ, אַחֲוֵתְךָ הַגְּדוֹלָה יִקַּח אֶחָד אוֹתָהּ לְהִיזוֹת בְּבֵיתוֹ מְשַׁרְתָּת קַטְנָה שְׁקוֹרִין נִיַּאֲנָקַע, אַחֲוֵתְךָ הַקַּטְנָה יִקַּח אֶחָד אוֹתָהּ לְבֵיתוֹ מִצַּד רַחֲמָנוֹת וְאָמַךְ תְּהִיָּה מְשַׁרְתָּת קַעֲכִין, וְכָל מַה שְׁבִבֵיתִי אֶמְכֹּר הַכֹּל עַל הוֹצָאת הַדֶּרֶךְ:

וְכָבָאֲשֶׁר שָׁמְעוּ זֹאת בְּנֵי בֵיתוֹ גָּעוּ כָּלָם בְּבִכְיָה וּבְכוֹ כַּמָּה יָמִים וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם רַחֲמָנוֹת עֲלֵיהֶם וְאָמַר כִּי לֹא סָגִי בְּלָאוּ הָכִי יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה הוּא יִסַּע בְּיָדַי, כִּי רַבּוּ כְּבָר הוּא שָׁם וּמַעֲוִטָא בְּתַר רַבָּא אֲזֵלָא (וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: וּוְאֵרִין דֵּי גִרְעָסְטִי הָעֵלְפֵט אִיז שׁוֹיִן דְּאֶרְט וְכוּ):

וְאָמַר: "אֲנִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי יוֹדֵעַ גְּדֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שִׁיְהִיּוּ לִי עַל זֶה בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ אֵךְ כָּל זְמַן שְׁהַנְּשָׂמָה בְּקֶרְבִי, כָּל זְמַן שִׁיְהִיָּה לִי רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּי אֶמְסֹר נַפְשִׁי וְאִסַּע בְּכָל כַּחֲסִי לְשָׁם, וְכָל עוֹד נַפְשִׁי בִּי אִסַּע לְשָׁם (שְׁמוּאֵל־א ג'יח): "וְה' הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה":

וְאָמַר: "עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁל נְסִיעַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה לִי מְסִירַת נַפְשׁ" וְאָמַר: "אֲנִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ מִיַּד אֵיךְ שִׁיְהִיָּה אֶפְלוּ בְּלִי מְעוֹת אֵךְ מִי שִׁירְצָה לְרַחֵם עָלַי יִתֵּן לִי מְעוֹת עַל הוֹצָאוֹת" וְתַכְפֵּף

נָסְעוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִירוֹת הַסְּמוּכִים וְקִבְּצוּ מִיַּד אֵיזָה סֶךְ לְמַעַן יִהְיֶה לוֹ עַל כָּל פָּנִים עַל הוֹצָאוֹת לְנִסְעַ מִבֵּיתוֹ, כִּי הַנְּסִיעָה הִיְתָה בְּנִחְיֹצוֹת גְּדוֹלָה וְרָאוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְעִכְבוּ בְּשׁוֹם אֶפֶן אֵיזָה זְמַן כָּלֵל וְנִסְעַ מִיַּד בְּזְרִיזוֹת מִבֵּיתוֹ בְּחִ"י אֵיךְ וְהַמְתִּיק סוּד יַחְדָּו עִם אִישׁ אֶחָד מֵאַנְשָׁיו שִׁיִּסַּע עִמּוֹ בְּצוֹתָא חֲדָא:

סֵדֶר שְׁלָחוּ עֲרוּךְ הַיּוֹמִי:

(ג) הִיָּה רוֹצֵה לְצֵאת לְדֶרֶךְ בַּהֲשַׁכְּמָה מִנִּיחָם וְכַשִּׁיגִיעַ זְמַנָּה יִמְשַׁמֵּשׁ בָּהֶם וַיְבָרֵךְ דְּלִיכָא לְמִיחַשׁ שְׁמָא יִישַׁן בָּהֶם כִּיוֹן שֶׁהַשְּׂכִימִים וַיֵּצֵא לְדֶרֶךְ: (ד) הִיָּה בָּא בְּדֶרֶךְ וְתַפִּילִין בְּרֵאשׁוֹ וְשַׁקְעָה עֲלִיו חֲמָה אִוֹ שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ וְתַפִּילִין בְּרֵאשׁוֹ וְקִדְשׁ עֲלִיו הַיּוֹם יִנִּיחַ יָדוֹ עֲלֵיהֶם עַד שִׁיגִיעַ לְבֵית וְאִם יֵשׁ בֵּית קְרוֹב לְחוּמָה שְׁמִשְׁתַּמְרִים שֵׁם חוֹלְצִים וּמִנִּיחָם שֵׁם: (ה) וַיֵּשׁ מִי שְׂאוֹמֵר שְׂאִם הַתַּפִּלָּל תַּפִּלַּת עַרְבֵית מִבַּע"י עַד שֶׁלֹּא הִנִּיחַ תַּפִּילִין אִין לוֹ לְהַנִּיחָם אַח"כ:

סִימָן לֹא (א) בְּשַׁבַּת וַיּו"ט אֲסוּר לְהַנִּיחַ תַּפִּילִין מִפְּנֵי שֶׁהֵם עֲצֻמִּים אֹתָם וְאִם מִנִּיחִים בָּהֶם אֹתָם אַחַר הִיָּה זְלוּז לְאוֹת שְׁלָחָם: (ב) בַּחוּה"מ גַּם כֵּן אֲסוּר לְהַנִּיחַ תַּפִּילִין מִהַטְּעָם הַזֶּה בְּעֲצֻמוֹ שִׁימִי חוֹל הַמוֹעֵד גַּם הֵם אֹתָם: הִגָּה וַיֵּשׁ אֹמְרִים שַׁח"ה חַיִּיב בְּתַפִּילִין (ב"י בְּשֵׁם הַרַא"ש) וְכֵן נוֹהֲגִין בְּכָל גְּלִילוֹת אֵלּוֹ לְהַנִּיחָם בְּמוֹעֵד וּלְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם אֵלּוֹ שְׂאִין מְבָרְכִים עֲלֵיהֶם בְּקוֹל רֵם בְּבַהֲכַנְ"ס כְּמוֹ שְׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה: **סִימָן לָב (א)** מִצוֹת תַּפִּילִין שִׁיכְתוּב אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁהֵן קִדְשׁ לִי כֹל בְּכוֹר עַד לְמוֹעֵדָה וְהִיָּה כִּי יִבִּיאֵךְ עַד כִּי בַחוּזֵק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם וּפְרַשְׁתָּ שְׁמַע עַד וּבְשַׁעֲרֵיךְ וּפ' וְהִיָּה אִם שְׁמוֹעַ עַד עַל הָאָרֶץ: הִגָּה וְצָרִיךְ לְכַתְּבָם כְּסֵדֶר הַזֶּה לְכַתּוּב תַּחֲלָה הַקּוֹדֶמֶת בְּתוֹרָה וְאִם שִׁינָה פְּסוּל וּלְכַתְּחֵלָה יְכַתּוּב שֶׁל יָד קוֹדֶם שֶׁל רַאשׁ: (ב)

של ראש יכתוב כל אחת בקלף לבדה ושל יד כותבן כולם בקלף אחד: (ג) יכתבם בדיו שחור בין שיש בו מי עפצים בין שלא במי עפצים: הגה ולכתחלה יחמיר לכתוב בדיו העשויה מעשן עצים או שמנים שרויים במי עפצים (מהרי"ל סימן קי"ט) וכמו שיתבאר בי"ד סימן רע"א. כתב אפילו אות א' בשאר מיני צבעונים או בזהב הרי אלו פסולין אם זרק עפרות זהב על האותיות מעביר הזהב וישאר כתב התחתון וכשר אבל אם זרק הזהב על אות מאזכרות אין לו תקנה לפי שאסור להעביר הזהב משום דהוי כמוחק את השם: (ד) צריך שלא תדבק שום אות בחברתה אלא כל אות תהיה מוקפת גויל: הגה ויכתוב כתיבה תמה שלא יחסר אפילו קוצו של יו"ד ויהא מתוויג כהלכתו (טור א"ח) ולכתחלה יכתוב כתיבה גסה קצת שלא יהיו נמחקים מהרה וכן מצוה ליפותן מבחויץ ומבפנים (דברי מרדכי): (ה) צריך שיכתוב בימינו אפילו אם הוא שולט בשתי ידיו ואם כתב בשמאל פסולים. אם אפשר למצוא אחרים כתובים בימין. ואיטר יד שמאל דידיה הוי ימין: (ו) אין צריך לשרטט כי אם שטה עליונה ואם אינו יודע ליישר השטה בלא שרטוט ישרטט כל השורות ולא ישרטט בעופרת מפני שהמקום השרטוט נשאר צבוע: הגה ויש אומרים שצריך לשרטט תמיד למעלה ולמטה ומן הצדדים אעפ"י שיודע לכתוב בלא שרטוט וכן נוהגין: (ברוך שאמר ומרדכי וספר תרומה וסמ"ג): (ז) הלכה למשה מסיני תפילין על הקלף ולא על הדוכסוסטום ולא על הגויל. כותבין על הקלף במקום בשר ואם שינה פסול מהו קלף ומהו דוכסוסטום העור בשעת עיבודו חולקין אותו לשנים וחלק החיצון שהוא לצד השער נקרא קלף והפנימי הדבוק לבשר נקרא דוכסוסטום ולפ"ז כי אמרינן כותבין על הקלף במקום בשר היינו במקום היותר קרוב לבשר דהיינו במקום חבורו כשהוא דבוק

רַגַע:

פּוּ: וְתַעֲזְרֵנוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת צִיצִית כְּתוּבָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכֹל פְּרֻטְיָהּ
וְדִקְדוּקֶיהָ וְתִרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבְכוּנָה שְׁלֵמָה כְּרֵאוֹי, וּבְלֵב
טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוּלָה, בְּאִפְנֵי שְׂנוּזָה לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים וְדִקְדוּשָׁה
עַל יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית לְמִלְאֵת כָּל הַחֲסֵרוֹנוֹת שְׁחָסֵר לָנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וְתֵאֵחֵז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וּתְנַעֵר רְשָׁעִים
מִמֶּנָּה, וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגֵּר וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפִּיל אֶת אִישׁ צָר וְאוֹיֵב הוּא
עָשׂוּ אִישׁ שָׁעִיר, וְתוֹצִיא בְּלֵעֹז מִפִּיו:

פּוּ: חוֹמֵל דְּלִים שׁוֹמֵעַ אֲנִקֵּת אֲבִיוֹנִים, חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח
מִמֶּךָ נִדָּח, רַחֵם עָלַי וְהוֹצִיאֵנִי מִבֵּין שְׁנֵי הָרְשָׁעִים הַקָּמִים עָלֵינוּ
לְבִלְעֵנוּ חֲנָם, חֵם וְשָׁלוֹם "אֵל תְּבַלְעֵנִי מִצוּלָה וְאֵל תִּתְּאֵטֵר עָלַי בְּאֵר
פִּיהָ" וּכְשֵׁם שְׁעֵנִית לְיוֹנָה בְּמַעַי הַדָּגָה, כֵּן תַּעֲנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
לְהוֹצִיאֵנִי מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּפִירִים, כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב:
"אָמַר אֲדָנָי מִבְּשֵׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב מִמְּצֹלוֹת יָם" וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, מִבֵּין שְׁנֵי אֲרִיּוֹת הִבְטִיחָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַשִּׁיבֵנוּ
מֵהֵם:

פּוּ: אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן חֲמַל עָלֵינוּ בְּעֵת צָרָה הַזֹּאת, חוּם וְחֲמַל עַל
נְרָדָף כְּמוֹנֵי, עַל מְשֻׁשׁ וּמְמָרֵט כְּמוֹנֵי, עַל נְאֻנָּח וְנִדְכָה כְּמוֹנֵי, עַל
מְרַחֵק וּמְגַרֵּשׁ מִמֶּךָ כְּמוֹנֵי "אֵל תִּתֵּן לְחַיִּת נְפֶשׁ תוֹרֵךְ חַיִּת עֲנִיִּיךָ
אֵל תִּשְׁכַּח לְנֶצַח" מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים הַחַיִּנוּ וְקִיַּמְנוּ בְּאוֹר
פְּנִיךָ, וְתֵן לָנוּ כַּח לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים וְדִקְדוּשָׁה עַל יְדֵי אֲנָחוֹתֵינוּ
לְמִלְאֵת כָּל מְשָׁאֲלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה, שְׂנוּזָה לְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תָּמִיד כָּל
יְמֵי חַיִּינוּ, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת סוּר מֵרַע בְּאַמֶּת, וְלַעֲשׂוֹת הַטוֹב בְּעֵינֶיךָ
תָּמִיד, אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ וְצִאֲצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם, אָמֵן סְלָה:

תְּפִלָּה ט פט: יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, הבוחר בתפלת עבדיו, שתרחם עלי ועל כל עמך בית ישראל, ותזכנו בחסדיך העצומים להתפלל ולהתחנן תפלותינו ותחנותינו לפניך באמת ובלב שלם הורנו מה שנדבר, הבינו מה שנשאל, וזכני שאוציא דבורי התפלה לפניך באמת לאמתו באפן שיאיר לי אור האמת ליצא מתוך עמק החשך והמחשבות זרות והקלפות העומדים עלי ומסבבים אותי בכל עת, ובפרט בשעת התפלה שכלם באים עלי ומסבבים אותי מכל צד ומכל פנה, בכמה מיני סבובים ובלבולים הרבה מאד בלי שעור וערך ומספר, עד שאיני יכול לפתח פי בתפלה, ואיני יכול להוציא אפלו דבור אחד בתפלתי כראוי, מגדל החשך והמחשבות זרות והבלבולים והמניעות והמסכים המסבבים אותי מכל צד בשעת התפלה ואין לי שום פתח תקוה והצלה להנצל מהם כי אם על ידי דבור האמת, באשר גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים, אשר על ידי דבור האמת תאיר לנו בתוך עמק החשך והאפלה לצאת מחשך לאור גדול, כי אתה חפץ באמת וקרוב אתה לכל אשר יקראוך באמת:

צ: ועל כן באתי לחלות פניך ה' אלקי, ולהשתטח לפניך ולפרש בפני אליך, שתעורר רחמיך האמתיים עלי, על עני ואביון כמוני ותשפיע עלי ברחמיך הרבים אור האמת שאזכה לדבר לפניך דבורי התפלה באמת לאמתו, ואזכה להוציא כל דבורי התפלה מפי באמת ברור זך וצלול, למען אזכה שיאיר לי אור האמת למצא הפתחים בתוך החשך הגדול המתגבר עלינו בכל עת, הרוצה להחשיך ולהסתיר מפנינו חם ושלוש, אורך הגדול ואם חטאתי עויתי ופשעתי לפניך, מנעורי עד היום הזה, ופגמתי

לְפָנֶיךָ פְּגָמִים הֵרַבְהָ מְאֹד, וְשָׁנִיתִי וְשַׁלַּשְׁתִּי עֲלֵיהֶם פְּעָמִים אֵין
מִסְפָּר, וּבְכֹל פַּעַם עַל יְדֵי כָּל חַטָּא וּפְגָם, הוֹסַפְתִּי עָלַי, חַם וְשָׁלוֹם,
חֲשֵׁךְ עַל חֲשֵׁךְ וּמִסְגֵּר עַל מִסְגֵּר, וּמְסַכִּים וּמְחַצּוֹת עַל מְסַכִּים
וּמְחַצּוֹת וּמְנִיעוֹת עַל מְנִיעוֹת, וּבְלִבּוֹלִים עַל בְּלִבּוֹלִים, עַד אֲשֶׁר
בָּאתִי בְּתוֹךְ עִמְקֵי הַחֲשֵׁךְ וְאַפְלָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְנַחֲשִׁכּוּ וְנִסְתְּרוּ
מֵעֵינַי כָּל מִינֵי פְתָחִים שֵׁישׁ שָׁם, לְצֵאת עַל יָדָם מֵאַפְלָה לְאוֹרָה,
”טַבַּעְתִּי בִּיּוֹן מְצוּלָה וְאֵין מְעַמָּד בָּאתִי בְּמַעְמָקֵי מַיִם וְשִׁבַּלְתִּי
שִׁטְפַתְנִי”: